

OTANMÄEN PÄIVÄKOTI

VUOSISUUNNITELMA

toimikausi 2024-2025

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämäään tai opiskeluun.

Sisällys

KAJAANI SUUNTAA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA.....	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki.....	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki	6
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA.....	7
KEHITTÄMISKOHTEET.....	7
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET.....	10
KEHITTÄMISKOHTEET.....	10
VALSSISTA NOUSSEET VAHVUUDET.....	11
VALSSISTA NOUSSEET KEHITTÄMISKOHTEET.....	11
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS.....	13
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa	15
Leikki	16
Pedagoginen dokumentointi.....	18
Kansainvälisyys	20
Arviointi	22
TIIMISOPIMUS.....	30

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki

"Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:

- Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään
- Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021
- Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa
- Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen
- Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen

Näin toimimme:

Tarjoamme työ, tet ja eri harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa.

Instagramin päivitystä jokainen ryhmä kerran kuussa.

Osallistumme työpaikkaohjaaja-koulutuksiin.

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki

"Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue
- Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen
- Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen
- Henkilökunnalla sensitiivinen työote
- Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle

Näin toimimme:

Lasten osallisuus ja kehittäminen.

Hyvän huomaaminen, käytössä "kivakaveri-purkki" kun lasten vuorovaikutus on iloista ja huomaavaista.

Positiivisella ja kannustavalla tavalla aikuinen sanoittaa asioita lapselle.

Tuen tarpeet kirjataan ja ne tulevat esille arkeen ja käytäntöön.

Olemme heti puuttuneet lasten välisiin ristiriitatilanteisiin.

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

"Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävä kehitystä edistävästi."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme:

Hyödynnetään materiaaleja luonnosta mm. Lehtiä, oksia, marjoja. Vessapaperirullia ja kanamunakenno-askarteluja.

Harjoittelemme päivittäin lasten kanssa ottamaan ruokaa sen verran kun syödään.

Käytämme kirjastoa viikoittain lasten kanssa ja jokainen lapsi saa valita kirjan minkä haluaa päiväkodissa luettavan.

Hyödynnetään koulun tiloja.

Linja-auto tilaukset yhdessä Vuolijoen kanssa.

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet

1. Osallisuus ja inklusio:
Lapset vastaanotetaan ja hyvästellään päivittäin henkilökohtaisesti
2. Tunne- ja vuorovaikutustaidot:
Lapsellani on kavereita varhaiskasvatuspaikassa
3. Lapseni varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista arvioidaan säännöllisesti

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

1. Aamulla jokaisen hoitoon tulevan lapsen vanhempi auttaa lastaan riisumaan ulkovaatteet ja saattaa lapsensa ryhmään, jossa tapahtuu leimaaminen Vaka mukana- ohjelmaan. Samalla käydään läpi pika- kuulumiset.

Iltapäivällä vanhemmille kerrotaan päivän kulusta jokaisen lapsen kohdalta ja mitä taitoja on harjoiteltu. Lisäämme myös vaka mukana ohjelmaan päivän kuulumisia, jos ryhmän aikuinen ei pääse kertomaan asiasta.

2. Kiinnitämme päiväkodissamme huomiota lasten välisiin ystävyyssuhteisiin. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaan teemme lapsiryhmän vertaissuhteiden havainnointi sosiogrammin. Lapset vastaavat kyselyyn vertaissuhteista. Kiinnitämme huomiota kyselyn tuloksissa niihin lapsiin, joille ystävyyssuhteiden luominen tuottaa ongelmia ja tarvitsevat näin ollen aikuisen tukea.

3. Varhaiskasvatussuunnitelmaa tarkistellaan ainakin yksi kerta syksyllä ja keväällä ja tuen tarpeisilla lapsilla useammin ja tarvittaessa. Vanhempien havainnot ja mielipiteet tärkeitä. Yhteistyö muiden lapsen kanssa työskentelevien kanssa tärkeää. Lapsen kasvua ja kehitystä arvioidaan säännöllisesti. Lapsikohtaiset suunnitelmat määrittelevät toimintamme suunnittelua ja toteuttamista.

Arviointi

Yksikköemme kehittämiskohteet

Osallisuus ja inklusio: Huoltajat kokivat vähäiseksi mahdollisuuden vaikuttaa halutesaan varhaiskasvatuksen toimintaan

Tunne –ja vuorovaikutustilanteet: Usea huoltajat kokivat, ettei he tienneet miten varhaiskasvatusryhmässä puututaan kiusaamistilanteisiin.

Pedagoginen dokumentointi: Usea huoltaja ei tiennyt mistä varhaiskasvatussuunnitelma löytyy

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

Tällä kaudella vanhempain illassa pyysimme vanhempia toivomaan ja kirjaamaan mil-laista toimintaa vanhemmat haluavat päiväkotiin(päiväkodin puu, johon lasta /toimintaa koskevia toivelehtiä). Vasu ja esiopetuksen oppimissuunnitelmissa vanhempien toiveet ja ajatukset kysely täytettäväksi .Otamme vastaan päivittäisissä kuulumisten vaihdoissa palautetta.

Kävimme vanhempainillassa Otanmäen päiväkodin kiusaamisenehkäisy suunnitelman läpi, laitamme vanhemmille suunnitelman whatsapin kautta. Toimimme kiusaamistilanteissa suunnitelman mukaan ja kertaamme huoltajille toimintatapamme.

Kerromme vanhemmille mistä Otanmäen päiväkodin suunnitelma löytyy kun se julkaistaan, laitamme eteistilaan myös tiedotteen.

Arviointi

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Miten kiusaamista ehkäistään ja miten siihen puututaan? Miten huoltajia tiedotetaan asiasta?

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Esittelimme vanhempainillassa päivitetyn Otanmäen päiväkodin kiusaamisenehkäisy-suunnitelman. Kiusaamistilanteissa kertaamme huoltajille toimintatapamme kiusaamistilanteissa.

Päiväkodissämme käytössä pisarapuuttumismenetelmä, joka myös esitelty vanhemmille ja seinillä tiedotteet.

Arviointi

VALSSISTA NOUSSEET VAHVUUDET

<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin</p> <p>Leikkiä havainnoidaan usein ja havaintoja hyödynnetään leikin kehittämisessä.</p> <p>Lapsilla on aikaa omaehtoiseen leikkiin.</p> <p>Annamme leikkivälle ja leikkiä ohjaavalle rauhaa leikkiä sekä toimia yhdessä.</p> <p>Osoitamme kiinnostusta lasten leikkiä kohtaan ja hyödynnämme leikin ohjauksessa leikkilistä vuorovaikutusta sekä huumoria/hassuttelua.</p> <p>Huolehdimme, että kaikilla lapsilla on mahdollisuus osallistua leikkiin eikä kukaan jää ulkopuolelle. Ennalta ehkäisemme syrjivää ja poissulkevaa käyttäytymistä</p>
<p>Arviointi</p>

VALSSISTA NOUSSEET KEHITTÄMISKOHTEET

<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin</p> <p>Kehitämme lasten leikkialoitteita.</p> <p>Osoitamme leikin hyödyntämiseen oppimiseen ja varaamme tietoisesti aikaa lasten leikkimiseen.</p> <p>Leikimme lasten kanssa sitoutuneesti ja mallinamme sekä ohjaamme lasta sensitiivisesti sekä hyvässä vuorovaikutuksessa.</p>
--

Toteutamme leikin havainnointia ja keskustellaan asioita yhdessä mieltien.

Arviointi

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

Veo käy 2 kertaa kuukaudessa.

Konsultoinnit puhelimitse tarvittaessa.

Tuentarpeenarvioinnin lomake ensin täytetään tiimissä.

Avustajan tarve pohditaan yhdessä veon ja päiväkodin johtajan kanssa, tehdään avustaja-hakemus.

Arvio yhteistyön toteutumisesta

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien lelujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme:

Jokainen ryhmä miettii miten saamme rikastettua leikkiympäristöä. Lego/rakentelu- tilan käyttöön ottaminen.

Lapset leikkivät paljon roolivaatteilla, ja niitä on runsaasti, niiden karsiminen.

Aikuisten sijoittuminen leikkeihin.

Annetaan leikkirauha lapsille ja aikuisille.

Lasten pitkäkestoisen leikin tukemiseen, voimme jättää leikki odottamaan seuraavaa hetkeä. Tarkoittaa sitä ettei leluja tarvitse aina siivota pois.

Leikin rikastuttamisella voimme lisätä rinnalle muita tavaroita tai leikkiä.

Miten osallisuus huomioidaan?

Leikki mahdollistetaan lasten toiveiden mukaan.

Arvioimaan lasten sosiaaliset taidot ja vahvuudet leikissä.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Aikuinen tukee leikin rikastuttamista lapsen ehdoilla.

Arviointisuunnitelma + arviointi

Havainnoidaan lasten leikkiä dokumentoimalla, kirjaamalla ylös ja tiimissä läpi käyminen ja keskustelu.

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten havainnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalavereissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen "pedagoginen dokumentointi" avaaminen kaikille.

Näin toimimme:

Dokumentoimme toiminnan tuotoksia säännöllisesti ja laitamme ne esille. Toiminnasta ja tekemisestä kuvat seinille lasten näkyville. Dokumenttikuvat vaihtuvat usein. Kerran viikossa lähetämme vanhemmille tiedotteet kuluneesta viikosta.

Miten osallisuus huomioidaan?

Dokumentoimme jokaista lasta. Sadutusta.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Sk: Otetaan oppimisen osa-alueisiin lapsista kuvia jotka esillä ryhmän seinällä.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Kansainvälisyys

Esimerkiksi: Miten varmistan, että etniseltä, kulttuuriselta tai kielelliseltä taustaltaan vähemmistöön kuuluvat lapset kokevat kuuluvansa lapsiryhmään? Miten toimin, jos minulla ei ole lapsen ja/tai vanhemman kanssa yhteistä kieltä? Tunnistanko ajattelussani tai toiminnassani erilaisuuteen liittyviä ennakkoluuloja, arvoja ja asenteita? Miten voin työstää niitä? Miten rakennetaan varhaiskasvatukseen erilaisuutta arvostavaa ja kunnioittavaa ilmapiiriä ja kulttuuria? Miten lasten erilaiset taustat näkyvät päiväkodin tiloissa esim. lelut, kirjat, kuvat, esillä olevat kielet?

Näin toimimme: Meillä on jokaisesta lapsesta omakuva ryhmässä esillä. Myös jokaisen lapsen omalla lokeropaikalla. Meillä on esillä jokaisen maan liput mistä kukanenkin lapsi on kotoisin. Kommunikointi elein, ilmein ja selkokielellä. Kommunikointiin käytämme paljon kuvia ja erilaisia kommunikointivälineitä. Vanhempien kanssa tarvittaessa google-kääntäjä. Pikatulkkaus ja varhaiskasvatuskeskusteluissa tulkkipalvelu.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Sk: Kaikista lapsista on kuvat ryhmässä. Kuunneltu lasten omalla kielellä lauluja. Lauluista kuvia seinällä. Kuvat käytössä myös ruokailussa. Toiminnanohjaus kuvat käytössä arjessa. Käytämme tarpeen mukaan tulkkipalveluja ja kääntäjää.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Arviointi

Esimerkiksi: Mitä tarkoittaa arviointi varhaiskasvatuksessa? Kuka sitä tekee? Mitä arvioidaan? Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemitarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen "pilkotaan" ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, itsearviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

Sk: Tunnekuvat käytössä, näytetään peukaloa ylös tai alas. Huoltajien palaute käsitellään ja huomioidaan toiminnassa. Havainnoidaan lapsia ja palaute tulee lapsilta suoraan. Teemme toimintaan muutoksia palautteen mukaan. Tiimipalavereissa tehdään arviointia toiminnasta. Toiminta on kokonaisvaltaista ja itsearviointia tehdään koko ajan.

Miten osallisuus huomioidaan?

Sk: Kuvien kautta äänestäminen. Lapsen ääni kuuluviin. Kohdataan lapset sensitiivisesti päivittäin.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

OPPIMISEN ALUEET

ILMAISUN MONET MUODOT

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

